

9

cenu za brilantní klavírní doprovod Martina Rufera.

Smíšený sbor Canzonetta pod vedením Květuše Martínkové upoutal především celistvostí frází. Sboristé zpívali s nadšením a i přes ne zcela vhodnou posloupnost skladeb sbor odvedl na domácí půdě velmi zdařilý výkon. V druhé kategorii sbor dosáhl na stříbrné pásmo. V první kategorii sbor získal zasloužené zlato. Canzonetta byla také navržena na postup do celostátního kola Opava Cantat.

b

Sbor Páni kluci z Litoměřic, který vede Václav Hanč, je jedním z pouhých pěti chlapeckých sborů v ČR. Sboru by místy slušelo více synkopování a citu pro frázování. Náležitě usazený repertoár však tradičně vykazoval velmi vysokou úroveň hlasové kultury. Páni kluci si z první kategorie domů odvezli výborné stříbrné pásmo a byli navrženi na postup do celostátního kola Opava Cantat.

9

Smíšený sbor COMODO, vedený manžely Hánovými, byl ve výborné formě. Za zmínku stojí především skladba *Armottoman Osa* finského vokálního souboru Rajaton. Comodo vystihlo nezvyklý severský charakter

skladby a úroveň interpretace byla srovnatelná s vysokoškolskými tělesy. Sbor byl za svůj výkon zaslouženě odměněn zlatým pásmem a byl také navržen na postup do Opavy. Zvláštní cena poroty byla udělena sboristce Lucii Soukupové za sólo v písni Pátá (arr. L. Hána).

Posledním účinkujícím byl smíšený sbor NTC z Rumburku. Sbor působí na tamním gymnáziu pod vedením Jany Honců. Ačkoliv byl znát velký věkový rozdíl zpěváků, sbor se předvedl více než důstojně. Ve skladbě *V domě straší duch* sbormistryně svým hlasem velmi efektně doplnila komický ráz skladby, což publikum vděčně přijalo. Nutno vyzdvihnout dynamicky propracované a citlivé pojetí skladby The Seal Lullaby. Rumburští gymnazisté si domů odvezli krásné stříbrné pásmo z druhé kategorie.

Přehlídka byla více než zdařilá a potěšila nejen velmi příjemnými uměleckými výkony, ale i vskutku přátelskou atmosférou, která zde panovala. Doufáme, že organizátoři najdou sílu pořádat tuto akci i nadále, neboť je vždy povzbuzením a motivací nejen pro sbormistry, ale především pro samotné zpěváky z řad studentů.

Medzinárodná spevácka súťaž Moyzesiana Prešov a jej interpretačné špecifiká

MARTA POLOHOVÁ

C

Názov speváckej súťaže *Moyzesiana* na Prešovskej univerzite v Prešove nie je nijako náhodilý. Súvisí s osobnosťou hudobného skladateľa Mikuláša Moyzesa – príslušníka najstaršej generácie tvorcov slovenskej národnej hudby, ktorý v rokoch 1908 až 1944 pôsobil v Prešove. Keďže podstatnú časť

diela M. Moyzesa tvorí vokálna tvorba pre rôzne spevácke zoskupenia, je organizácia speváckej súťaže opodstatnená. V novembri 2012 sa konal už jej jubilejný X. ročník a potvrdil tak tradíciu tejto súťaže.

Iniciátorkou vytvorenia súťaže bola hlasová pedagogička *Lívia Kalmárová*, ktorá v spo-

lupráci s Prešovským hudobným spolkom *Súzvuk* a s vedením Katedry hudobnej výchovy Prešovskej univerzity v Prešove vypracovala propozície súťaže. Vzhľadom na ťažkú dostupnosť hudobných diel M. Moyzesa Prešovský hudobný spolok *Súzvuk* vydal 20 skladieb tohto autora (10 pre sólový spev a 10 pre komorný spev), čím vytvoril predpoklad na splnenie súťažnej požiadavky interpretovať v rámci súťaže jednu pieseň M. Moyzesa. Účastníci súťaže tak dostali možnosť vybrať si povinnú skladbu vzhľadom na ich technické i výrazové dispozície. Ako uviedla J. Hudáková za kategóriu komorného spevu: „...výber diel zaradených do kolekcie v plnom rozsahu akceptuje umelecké zameranie a špecifiká telies, pracujúcich v pedagogickom prostredí našich výchovno-vzdelávacích inštitúcií.“¹

Podľa organizátorov súťaže:

*„Moyzesiana, ako profesijne vyhranená speváčka súťaž vysokoškolákov, budúcich učiteľov základných škôl, ale aj učiteľov z pedagogickej praxe na týchto školách, je typom súťaže s jasne určeným hudobno-pedagogickým, umeleckým a hudobno-výchovným poslaním, nasmerovaným na skvalitnenie profesijnej prípravy tých, ktorí budú mať a majú za úlohu rozvíjať hudobnosť mládeže v základných školách. Súťaž nie je určená študentom vysokých umeleckých škôl, budúcním profesionálnym spevákom.“*²

Moyzesiana sa koná každoročne a súťaž prebieha v dvoch kategóriách: *sólový* a *komorný spev*. Do súťaže v sólovom speve sa môžu prihlásiť študentky a študenti škôl pedagogického smeru, teda nielen študenti hudobnej výchovy a učitelia základných škôl. V kategórii *komorný spev* môžu súťažiť maximálne 12 členné vysokoškolské študentské spevácke telesá a tiež učiteľské komorné telesá. Spevácke výkony súťažiacich hodnotia renomovaní odborníci z hudobno-umeleckej a hudobno-pedagogickej praxe. O vážnosti tohto podujatia svedčí aj účasť *Petra Dvorského*, nášho výnimočného operného speváka, ako predsedu hodnotiacej komi-

sie. Víťazstvo v jednotlivých kategóriách je odmeňované tromi hlavnými cenami: *Cena Mikuláša Moyzesa*, *Cena rektora Prešovskej univerzity v Prešove* a *Cena dekana Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove*. Porota udeľuje i viaceré vedľajšie ceny za výnimočnosť v interpretácii jednotlivých skladieb. Požiadavky v obidvoch kategóriách sú zhodné a súťažiaci sa predstavujú tromi skladbami. Trvanie súťažného vystúpenia je 8 až 12 minút. V repertoári súťažiacich je uprednostňovaná pieseň pred opernou áriou, čím je *Moyzesiana* originálna a predovšetkým dáva priestor prezentovať sa práve študentom učiteľských fakúlt. Povinnou piesňou M. Moyzesa ožívujeme tvorbu tohto pre Prešov tak významného skladateľa, pedagóga a organizátora hudobného života. Skladbou zo svetovej alebo domácej piesňovej tvorby pre deti a mládež dávame priestor pre vokálny prejav vystihujúci podstatu detskej piesne prostredníctvom prirodzeného speváckeho prejavu. Tretia pieseň podľa vlastného výberu ponúka možnosť prejavu sa nielen v oblasti artificiálnej hudby, čo umožňuje poodhaliť úplne iné interpretačné dispozície jednotlivých študentov, ako je tomu pri dvoch predchádzajúcich súťažných skladbách. Po súťažnom zápelení sa organizuje odborný seminár, na ktorom členovia poroty zhodnotia priebeh súťaže. Záver dňa je venovaný slávnostnému vyhláseniu výsledkov a koncertu víťazov. Na poslednom X. ročníku Moyzesiany (november 2012) sa úspešne predstavovali 2 študentky z Pedagogickej fakulty UJEP v Ústí nad Labem. Barbora Drábková získala *Cenu Mikuláša Moyzesa* a Michaela Steklá *Cenu za interpretáciu piesne pre deti*. Obidve speváčky pracujú pod pedagogickým vedením PhDr. Dagmar Zelenkovej, Ph.D. Ich vyzreté spevácke výkony s náročným piesňovým repertoárom zanechali u publika širokú odozvu. Súťažné zápelenie na „Moyzesiane“ aktivizuje a prehĺbuje umelecký a pedagogický potenciál súčasných i budúcich učiteľov hudobnej výchovy v základných školách a je teda predpoklad, že zintenzívni i rozvíjanie speváckych dispozícií a schopností žiakov základných škôl. Pretože ako

napísala známa bratislavská hlasová pedagogička *Olga Šimová*, predsedníčka prvého ročníka Moyzesiany už v roku 2002: „*Žiaci na základných školách majú neuveriteľne zanedbané hlasy, čo sa týka nielen spievanej, ale aj hovorenej reči.*“³ Časté vysedávanie detí pred počítačom prináša pasívne prijímanie tak hudby, ako aj hovoreného slova, čoho dôkazom je atrofované nielen svalstvo fonačných orgánov, ale aj dychové svalstvo a znížená celková fyzická kondícia, sprevádzaná dosť často obezitou.

Medzinárodná spevácka súťaž Moyzesiana prináša znovuoživenie speváckych zápojení adeptov učiteľského povolania a učiteľov z praxe v základných školách, ktoré v Prešove budoval už od roku 1920 profesor hudby a významný slovenský skladateľ Mikuláš Moyzes. Súťaž ponúka slovenským i zahraničným študentom nielen možnosť spoznať hodnotnú tvorbu M. Moyzesa, no i rozširovať vzájomnú spoluprácu v kultúrnej oblasti, ktorá môže byť prínosom pre obidve zainteresované strany.

Poznámky

- 1 HUDÁKOVÁ, J. 2003. K otázkam výberu a interpretácie hudobného diela Mikuláša Moyzesa v speváckej súťaži Moyzesiana – komorný spev. In: *Súzvuk 1*, Aktivity členov Prešovského hudobného spolku, Prešov: Súzvuk 2003, s. 162. ISBN 80-968949-2-7.
- 2 Moyzesiana 2002. In: *Súzvuk 1*, Aktivity členov Prešovského hudobného spolku, Prešov: Súzvuk 2003, s. 45–46. ISBN 80-968949-2-7.
- 3 ŠIMOVÁ, O. 2003. Prvý ročník celoslovenskej speváckej súťaže MOYZESIANA 2002 z pohľadu predsedníčky poroty. In: *Súzvuk 1*, Aktivity členov Prešovského hudobného spolku, Prešov: Súzvuk 2003, s. 49–50. ISBN 80-968949-2-7.

Literatúra

1. BOKESOVÁ, Z.: 1955. *M. Moyzes – klasik slovenskej hudby*. In: Hudobnovedné štúdie 1, SAV Bratislava 1955, s. 6–150.
2. HUDÁKOVÁ, J. 2003. K otázkam výberu a interpretácie hudobného diela Mikuláša Moyzesa v speváckej súťaži Moyzesiana – komorný spev. In: *Súzvuk 1*, Aktivity členov Prešovského hudobného spolku, Prešov: Súzvuk 2003, s. 162–172. ISBN 80-968949-2-7.
3. *Súzvuk 1*, Aktivity členov Prešovského hudobného spolku v rokoch 2001–2002, Prešov: Súzvuk 2003, 192 s. ISBN 80- celoslovenskej speváckej súťaže MOYZESIANA 2002 z pohľadu predsedníčky poroty. In: *Súzvuk 1*, Aktivity členov Prešovského hudobného spolku, Prešov: Súzvuk 2003, s. 49–50. ISBN 80-968949968949-2-7.
4. ŠIMOVÁ, O. 2003. Prvý ročník.